

BIJLAGE 2

AANVULLENDE UITLEG OMZETBELASTING

In de aanvullende uitleg worden vijf casussen besproken waarbij in de praktijk nog onduidelijkheid lijkt te bestaan voor de omzetbelasting. Voordat de casussen worden behandeld, volgt hierna eerst een algemene uitleg van de criteria voor de vrijstelling die is opgenomen in artikel 11, eerste lid, onderdeel k, van de Wet op de omzetbelasting 1968 (hierna: 11,1,k Wet OB). Op grond van deze bepaling geldt een vrijstelling voor dienstverlening die bestaat uit: "*handelingen ter zake van verzekering en herverzekering met inbegrip van daarmee samenhangende diensten, verricht door assurantiemakelaars en verzekeringstussenpersonen.*" De nadere uitleg van de criteria volgt uit de jurisprudentie en is opgenomen voor zover relevant voor de onderhavige casuïstiek. De uitleg is daarmee niet allesomvattend.

Voor één van de casussen is ook de vrijstelling van artikel 11, lid 1, onderdeel j, van de Wet OB relevant (hierna: 11,1,j Wet OB). Daarom volgt daarover ook een korte uitleg.

Voor beide artikelonderdelen is relevant dat vrijstellingen strikt moeten worden uitgelegd. Om te kunnen beoordelen of een vrijstelling voor de omzetbelasting van toepassing is, moet worden gekeken naar de aard van de prestaties. Het is aan de ondernemer om aannemelijk te maken dat sprake is van diensten waarvoor een vrijstelling geldt.

Vrijstelling 11,1,k Wet OB

De vrijstelling voor verzekeringshandelingen

De vrijstelling van 11,1,k Wet OB geldt voor (her)verzekeringshandelingen. Er is sprake van een (her)verzekering als de verzekeraar zich tegen voorafgaande betaling van een premie ertoe verbindt, de verzekerde bij het intreden van het verzekerde risico in natura dan wel in geld schadeloos te stellen voor de door het ingetreden risico veroorzaakte schade. Voor de toepassing van de vrijstelling 11,1,k Wet OB is onder meer vereist dat een rechtsbetrekking bestaat tussen de verrichter van de verzekeringsdienst en de verzekerde. Uitbesteding van administratieve verrichtingen door een verzekeraar aan een derde (backofficeactiviteiten) valt in de regel niet onder de vrijstelling en is daarom belast.

Vrijstelling voor "daarmee samenhangende diensten"

De vrijstelling van 11,1,k Wet OB geldt ook voor "daarmee samenhangende diensten verricht door assurantiemakelaars en verzekeringstussenpersonen". Dit deel van de vrijstelling ziet op dienstverrichtingen van deze beroepsbeoefenaars, die zowel met de verzekeraar als met de verzekerde rechtsbetrekkingen onderhouden (tussenpersonen). Deze rechtsbetrekkingen mogen ook over meerdere tussenpersonen lopen, mits het een 'keten' van rechtsbetrekkingen is, met de verzekeraar en verzekerde aan ieder einde.

Verder moeten de werkzaamheden kenmerkend zijn voor een verzekeringstussenpersoon of assurantiemakelaar binnen hun deskundigheidsgebied. De verzekeringstussenpersoon verricht zijn werkzaamheden in de regel voor de verzekeraar. Daarbij is het zoeken van klanten en hen in contact brengen met de verzekeraar (bemiddeling) essentieel. De assurantiemakelaar verricht zijn werkzaamheden in de regel voor de verzekeringnemers. Het is kenmerkend voor de assurantiemakelaar om verzekeraars voor zijn klanten te zoeken en de klanten en de verzekeraars met elkaar in contact te brengen. Daarbij heeft de klant toegang tot verschillende verzekeraars.

Het criterium 'kenmerkend' impliceert in het bijzonder dat de werkzaamheden van zowel de assurantiemakelaar als de verzekeringstussenpersoon gericht moeten zijn op het sluiten van een verzekeringscontract tussen een verzekeraar en een verzekeringnemer. Dit kan tot uitdrukking komen in werkzaamheden van de verzekeringstussenpersoon of assurantiemakelaar zoals het informeren/ adviseren van potentiële verzekeringnemers of met betrekking tot het doen van offertes en verzekeringsaanvragen. Backofficeactiviteiten van tussenpersonen ten behoeve van de verzekeraar (of andere tussenpersonen), die bovendien geen onderdeel uitmaken van een bemiddelingsdienst, zijn dan ook van de vrijstelling van 11,1,k Wet OB uitgezonderd.

Overigens is niet vereist dat er ook daadwerkelijk een verzekeringscontract wordt gesloten. Voldoende is dat de bemiddelingswerkzaamheden erop gericht zijn om een verzekeringscontract te (proberen te) sluiten. Het moge duidelijk zijn dat de assurantiebelasting pas om de hoek kan komen kijken als er daadwerkelijk een verzekeringscontract wordt gesloten.

De werkzaamheden van een verzekeringstussenpersoon of assurantiemakelaar houden niet op na het sluiten van het verzekeringscontract. Het is gebruikelijk dat ook na het sluiten van het contract werkzaamheden worden verricht in relatie tot de bemiddeling bij dit contract. Het gaat dan om werkzaamheden op het gebied van nazorg, (portefeuille)beheer, uitvoering en schademelding. Werkzaamheden behorend tot deze 'reguliere opvolgende werkzaamheden' in relatie tot de bemiddeling bij het verzekeringscontract worden als verzekeringstussenpersoon verricht en vallen derhalve onder de vrijstelling van 11,1,k Wet OB. Het verzorgen en verwerken van de schadebeoordeling is echter geen essentiële werkzaamheid van een verzekeringstussenpersoon. Daarvoor geldt de vrijstelling van 11,1,k Wet OB niet.

De vrijstelling van 11,1,k Wet OB voor deze opvolgende werkzaamheden geldt slechts voor de persoon die bemiddelaar is geweest bij het contract waaruit de werkzaamheden voortvloeien. Deze bemiddeling is immers een essentieel aspect voor de vrijstelling. Een uitzondering geldt als een tussenpersoon een portefeuille overneemt van een andere bemiddelaar en diens werkzaamheden voortzet. In dit geval strekt de vrijstelling van 11,1,k Wet OB zich ook uit tot de overeenkomsten binnen deze portefeuille.

Adviesverlening, die geheel los staat van de eigen productbemiddeling, valt niet onder de vrijstelling van 11,1,k Wet OB, ook al houdt het advies verband met verzekeringsproducten van anderen. Als voorbeeld geldt het geven van second opinions over offertes van derden die niet door de tussenpersoon zelf zijn aangevraagd.

Contractvorm, vergoeding

De contractvorm als zodanig waarin de diensten worden aangeboden, is niet bepalend voor de beoordeling van de vrijstellingen op grond van artikel 11,1,k Wet OB. De vrijstelling kan bijvoorbeeld ook gelden voor diensten die worden aangeboden in de vorm van een abonnement. Verder is de vrijstelling van 11,1,k Wet OB niet beperkt tot de gevallen waarin een provisie wordt ontvangen. De vrijstelling kan ook gelden bij een vaste vergoeding, uurtarief of een andere vorm van vergoeding.

Vrijstelling 11,1,j Wet OB

Op grond van artikel 11,1,j Wet OB geldt een vrijstelling voor handelingen die betrekking hebben op kredietverlening (inclusief bemiddeling daarbij), het betalingsverkeer (uitgezonderd de inning van vorderingen) en het aangaan van en bemiddelen bij borgtochten en andere zekerheids- en garantieovereenkomsten.

Voor casus 3 is de vrijstelling voor de bemiddeling bij krediet van belang. In beide vrijstellingsbepalingen wordt het begrip bemiddeling op dezelfde manier uitgelegd. In beide gevallen is het zoeken van klanten en hen in contact brengen met de verzekeraar/kredietverstrekker essentieel. De vrijstelling van artikel 11,1,j Wet OB komt in casus 3 aan de orde.

Eén of meerdere diensten

Het komt voor dat verzekeringstussenpersonen/financiële dienstverleners hun klanten extra diensten aanbieden, naast de diensten die zij traditioneel verrichten. In de brief van 11 april 2012 is ingegaan op de beoordeling van de vraag of sprake is van één of meerdere diensten. Ter aanvulling merk ik het volgende op. Of de diensten al dan niet moeten worden 'gesplitst' in verschillende diensten, of één dienst vormen, hangt af van de feitelijke situatie. Factoren die hierbij kunnen meewegen zijn:

- Worden de verschillende diensten ook los van elkaar door de betreffende ondernemer verricht?
- Wordt voor deze prestaties een afzonderlijke vergoeding berekend?
- Is sprake van één economische handeling?
- Zijn bepaalde diensten ondergeschikt aan andere diensten (c.q. van bijkomstige aard)?
- Vormen bepaalde onderdelen voor de modale consument een doel op zich, of gaat het slechts om een middel om andere onderdelen zo aantrekkelijk mogelijk te maken?

Bewijslast

Als uitgangspunt geldt dat een bemiddelaar aannemelijk moet maken dat zijn prestaties in wezen gericht zijn op het afsluiten van een overeenkomst met betrekking tot een financieel product. Daarnaast draagt de bemiddelaar tevens de bewijslast voor de vraag of sprake is van een vrijgestelde hoofddienst met daarbij, zelfstandig te onderscheiden, ondersteunende (belaste) elementen die als bijkomstige prestatie(s) opgaan in de vrijgestelde hoofddienst.

Casussen

Hierna volgen enige casussen waarin voorbeelden worden gegeven om de problematiek te schetsen. Uw situatie kan van deze voorbeelden afwijken. Als u aan de toepassing van de vrijstelling twijfelt, kunt u het beste contact op nemen met uw inspecteur. Daarbij kunt u uw specifieke situatie ter beoordeling in de vorm van vooroverleg (zie paragraaf 3 van het Besluit Fiscaal Bestuursrecht) voorleggen¹. Voor de volledigheid wijs ik erop dat een vrijstelling voor de omzetbelasting niet altijd betekent dat er ook een vrijstelling voor de assurantiebelaasting geldt.

Casus 1: Diensten door een gevolmachtigd agent aan tussenpersonen/onderbemiddelaars

Een gevolmachtigd agent is een persoon die normaliter op naam van en voor rekening van de verzekeraar verzekeringen afsluit. Vaak besteedt een gevolmachtigd agent de bemiddeling uit aan een tussenpersoon/onderbemiddelaar. Soms voert de gevolmachtigd agent daarbij diverse zelfstandig te onderkennen diensten uit ten behoeve van de tussenpersoon/onderbemiddelaar, waarvoor hij een vergoeding berekent aan de tussenpersoon/onderbemiddelaar. De diensten bestaan bijvoorbeeld uit: het aanbieden van online tools, offerteservice, telefoonbeantwoording en het aanbieden van managementinformatie.

Vraag

Zijn laatstgenoemde diensten die de gevolmachtigde agent verricht aan de tussenpersonen/onderbemiddelaars vrijgesteld?

Antwoord

Nee, deze diensten van de gevolmachtigde agent zijn niet vrijgesteld van omzetbelasting. De gevolmachtigde agent verricht in dit geval backofficediensten ten behoeve van de tussenpersoon/onderbemiddelaar.

Casus 2: Diensten van een gevolmachtigd agent aan de verzekeringnemers

Een gevolmachtigd agent verkoopt verzekeringen aan particulieren. Als aanvulling op en ten behoeve van deze verzekeringen biedt hij deze particulieren een serviceabonnement aan. Het serviceabonnement omvat de volgende elementen:

- 24 uur service voor spoedeisende zaken in zowel binnen- als buitenland;
- Gratis gebruik maken van de telefonische juridische vraagbaak met betrekking tot verzekeringsdiensten;
- Een second opinion van elders lopende verzekeringen;
- Relatiegegevens via "Mijn Polismap" online wijzigen;
- Online via "Mijn Polismap" schade melden en de voortgang hiervan volgen;
- Een periodiek gesprek met een adviseur;
- De mogelijkheid tot een schadevoorschot bij verhaalbare schade, indien een derde partij aansprakelijk is.

1

https://www.belastingdienst.nl/wps/wcm/connect/bldcontentnl/standaard_functies/prive/contact/rechten_en_plichten_bij_de_belastingdienst/ruling/

Vraag

Valt het serviceabonnement onder de bemiddelingsvrijstelling van artikel 11,1,k Wet OB?

Antwoord

Ja, voor deze prestatie geldt de vrijstelling van artikel 11,1,k Wet OB ervan uitgaande dat de gevolmachtigd agent de deskundigheid heeft om verzekeringen te verkopen en dit ook de prestatie is die hij verricht. De concrete werkzaamheden die worden verricht, zijn kenmerkend voor het optreden als tussenpersoon. Het serviceabonnement kan uitsluitend aanvullend op de verzekeringsovereenkomsten worden afgesloten.

De werkzaamheden zijn naar hun aard gericht op het onderhoud en beheer van de afgesloten verzekeringsovereenkomst(en) respectievelijk het beoordelen ten behoeve van het afsluiten van een nieuwe verzekeringsovereenkomst. Het betreffende serviceabonnement bevat diensten die samenhangen met de verzekeringen en worden aangeboden naast het afsluiten van de verzekering. Het zal de modale consument in beginsel te doen zijn om dit samenstel van diensten. Dit samenstel van diensten is zo nauw met elkaar verbonden dat zij objectief gezien één economische niet te splitsen prestatie vormen, waarvan het kunstmatig zou zijn die uit elkaar te halen. Het servicecontract kan in zijn geheel worden gezien als onderhoud en beheer van de lopende verzekering door de tussenpersoon als zodanig. Let op dat de vergoeding van de kosten van het serviceabonnement wel onder de heffing van de assurantiebelasting vallen voor zover het abonnement ziet op het afgesloten verzekeringscontract.

Het serviceabonnement bevat ook het geven van een second opinion. Het geven van een second opinion is in beginsel een adviesdienst die niet onder de vrijstelling valt. Dit is alleen anders als het geven van een second opinion bijkomstig is ten opzichte van het geheel van dienstverlening binnen het abonnement. In dat geval gaat deze dienstverlening op in de algehele prestatie van het serviceabonnement. De vergoeding voor het geven van een second opinion valt overigens niet onder de heffing van de assurantiebelasting.

Casus 3: Financiële dienstverlening t.b.v. verzekerden

Een (onafhankelijk) financiële dienstverlener biedt de volgende serviceabonnementen aan op het gebied van hypotheeken, pensioenen en verzekeringen (hierna: financiële producten):

- X geregeld;
- X geregeld & besparen;
- X compleet & verzekerd.

Vraag

Vallen de serviceabonnementen onder de vrijstelling van 11,1, j en/of 11,1,k Wet OB?

X geregeld

Een tussenpersoon die na succesvolle bemiddeling een overeenkomst voor een financieel product heeft afgesloten, biedt daarnaast aan deze klant ook het 'X geregeld' pakket aan. Als een klant het 'X geregeld' pakket afsluit, betekent dit dat de klant iedere maand een vast bedrag (abonnementsgeld) betaalt. In ruil voor deze maandelijkse betaling krijgt de klant periodiek nieuwsbrieven van de financiële dienstverlener en kan de klant contact opnemen met de klantenservice van de financiële dienstverlener. Tevens heeft de klant toegang tot een digitale

klantenmap, waarin de klant al zijn financiële informatie kan vermelden. Aan de hand van deze informatie kan de financiële dienstverlener een financieel statusrapport opstellen, maar kan ook worden nagegaan of de klant wellicht over- of onderverzekerd is en of er wellicht mogelijkheden zijn om nieuwe of andere producten af te sluiten. Daarnaast stuurt de financiële dienstverlener een rentevergelijking wanneer de renteperiode van de hypotheek afloopt.

Antwoord

Afhankelijk van het financieel product waar het contract op ziet, is ofwel de vrijstelling van 11,1,j Wet OB dan wel 11,1,k Wet OB van toepassing als de inhoud van het 'X geregeld' abonnement is gericht op het bemiddelen bij het afsluiten van nieuwe overeenkomsten of het aanbrengen van wijzigingen aan bestaande overeenkomsten inzake een financieel product. Dat dit pakket uitsluitend wordt aangeboden vanuit de reeds bestaande klant(bemiddelings)relatie kan een belangrijke indicator zijn dat aan het vorenstaande is voldaan. In bovenstaande situatie is in dat geval aannemelijk dat het wezen van de dienstverlening het bemiddelen bij afsluiten van een overeenkomst voor een financieel product betreft en dat de overige dienstverlening die in het 'X-geregeld' pakket wordt aangeboden zodanig hieraan ondergeschikt is dat deze opgaat in de vrijgestelde bemiddelingsprestatie.

X geregeld & besparen

Ook bij het pakket 'X geregeld & besparen' betaalt de klant maandelijks een vergoeding aan de financiële dienstverlener. De klant krijgt bij dit pakket dezelfde dienstverlening als onder het 'X geregeld' pakket, maar deze dienstverlening wordt uitgebreid met onder andere een jaarlijkse check op besparingen binnen de hypotheek (en een eventueel hieraan verbonden overlijdensrisicoverzekering), een jaarlijkse check op het energiecontract en een check op het internet/telefonie/televisiecontract. Als de uitkomst van de jaarlijkse check is dat de klant beter een nieuw contract kan afsluiten, kan de financiële dienstverlener een overstap naar een andere energieaanbieder, of telecom/televisieaanbieder verzorgen. Als optie bij dit pakket kan de klant ook kiezen voor belastingservice. Hiervoor wordt een additionele vergoeding per maand in rekening gebracht.

Antwoord

Het pakket 'X geregeld & besparen' is belast voor zover de vergoeding uitkomt boven de vergoeding voor het pakket 'X geregeld'. Voor dit aanvullende deel is namelijk noch de vrijstelling van 11,1,j Wet OB noch de vrijstelling van 11,1,k Wet OB van toepassing.

Het pakket 'X geregeld & besparen' omvat de diensten uit het pakket 'X geregeld' aangevuld met een aantal extra diensten. Deze diensten zijn (in de kern) niet gericht op het afsluiten van contracten met betrekking tot financiële producten (zoals een verzekering of een hypotheek), maar betreffen advies en ondersteuning op divers gebied. Daardoor hebben de extra diensten niet het karakter van (bemiddeling bij) vrijgestelde diensten als bedoeld in 11,1,j Wet OB en 11,1,k Wet OB.

De aanbieder biedt zowel het pakket 'X geregeld' als het pakket 'X geregeld en besparen' aan. Hierdoor kan de vergoeding van de extra's in het abonnement 'X geregeld en besparen' worden afgesplitst van de vergoeding voor de overige dienstverlening. Voor de extra diensten is geen vrijstelling van toepassing. Daarom is de vergoeding voor het pakket 'X geregeld & besparen' belast voor zover het uitkomt boven de vergoeding van het pakket 'X geregeld'. Dat laatste pakket is immers vrijgesteld.

Voorbeeld

'X geregeld' kost € 15 (excl. btw) per maand. 'X geregeld & besparen' kost € 20 (excl. btw) per maand. De belastingservice kost € 7 (excl. btw) per maand. Bij het pakket 'X geregeld & besparen' is € 15 vrijgesteld en € 5 belast voor de omzetbelasting. De belastingservice van € 7 is eveneens belast voor de omzetbelasting.

X compleet & verzekerd

Het 'X compleet & verzekerd'-pakket omvat de dienstverlening van de vorige twee pakketten, met uitbreiding van dienstverlening op het gebied van schadeverzekeringen. De klant kan op basis van provisieloze premies schadeverzekeringen afsluiten en krijgt een jaarlijkse check op zijn schadeverzekeringsproducten. Daarnaast controleert de financiële dienstverlener jaarlijks de premiebetalingen en polissen. Ook verzorgt hij een eventuele overstap naar een andere verzekering.

Antwoord

Het pakket 'X compleet en verzekerd' biedt een uitbreiding ten opzichte van de andere door de dienstverlener aangeboden pakketten. Deze uitbreiding ziet op verzekeringsprestaties. Voor dit deel geldt de vrijstelling van artikel 11,1,k Wet OB.

Aan de uitbreiding kan een vergoeding worden toegerekend door een vergelijking te maken met de abonnementsgelden voor de andere pakketten. Het extra abonnementsgeld ten opzichte van het pakket 'X compleet en verzekerd' vormt een vrijgestelde vergoeding voor de omzetbelasting. Voor de assurantiebelasting valt deze vergoeding overigens wel onder de heffing.

Voorbeeld

'X geregeld kost € 15 (excl. btw) per maand. 'X geregeld & besparen' kost € 20 (excl. btw) per maand. Het pakket 'X compleet en verzekerd' kost € 26 (excl. btw) per maand. Bij het pakket 'X totaal en verzekerd' is € 21 vrijgesteld en € 5 belast voor de omzetbelasting. De eventuele belastingservice is ook belast.

Casus 4: Detaillist als tussenpersoon van verzekeraar

Een detaillist biedt op zijn website diverse verzekeringsproducten aan. De producten zijn vormgegeven en worden verkocht als merkproducten van de detaillist. Echter, de volledige uitvoering van het product wordt gedaan door een verzekeraar die in de voorwaarden als zodanig is vermeld. Deze verzekeraar draagt ook het risico van de verzekering. De website van de detaillist bevat een doorklik naar de content/website van de verzekeraar. Bij het aanklikken van de productlink gaat een potentiële klant via de website van de detaillist naar een IT-omgeving en de service van de verzekeraar. De detaillist beschikt over een bemiddelingsvergunning van de Autoriteit Financiële Markten. De detaillist ontvangt zijn vergoeding van de verzekeraar. Het gaat om verzekeringen waarvoor het provisieverbod niet geldt. De verzekeringspremies kunnen of wel rechtstreeks aan de verzekeraar worden betaald dan wel via tussenkomst van de detaillist. In de algemene voorwaarden wordt aangegeven dat de detaillist optreedt als bemiddelaar voor de verzekeraar.

Vraag

Valt bovenstaande dienstverlening onder de vrijstelling van artikel 11,1,k Wet OB?

Antwoord

De dienstverlening van de detaillist is vrijgesteld voor de omzetbelasting. De detaillist beschikt over een eigen Wft-vergunning en doet het nodige om te zorgen dat de verzekeraar een contract kan afsluiten met zoveel mogelijk (nieuwe) klanten. Daartoe heeft de detaillist een speciale website ingericht. Voor elke overeenkomst, die de verzekeraar dankzij de bemiddeling van de detaillist afsluit, ontvangt de detaillist een vergoeding. Bovendien geeft de detaillist aan dat hij in eigen naam optreedt als tussenpersoon en ook voor welke verzekeraar hij bemiddelt. Het uiteindelijke contract komt tot stand tussen de verzekeraar en de verzekeringnemer, waarbij de detaillist geen verder belang heeft bij de inhoud van dit verzekeringscontract. Het gaat hier dus om bemiddeling bij het afsluiten van verzekeringen, hetgeen is vrijgesteld voor de omzetbelasting.

Met enige nadruk wijs ik erop dat voor andere situaties, waaronder de bemiddelaar die optreedt onder de vergunning van de verzekeraar (een zogenoemde verbonden bemiddelaar), bovenstaande alleen geldt wanneer de feiten en de verrichte werkzaamheden vergelijkbaar zijn met die van bovengenoemde detaillist. Als de werkzaamheden van de verbonden bemiddelaar niet kenmerkend zijn voor bemiddeling – bijvoorbeeld omdat de verbonden bemiddelaar in naam van de verzekeraar optreedt en/of enkel ondersteunende werkzaamheden verricht – is dit een aanwijzing dat er sprake is van een voor de omzetbelasting belaste uitbesteding door de verzekeraar aan de detaillist.

Voor toepassing van de vrijstelling van artikel 11,1,k Wet OB is niet vereist dat een assurantiemakelaar of een verzekeringstussenpersoon rechtstreekse betrekkingen onderhoudt met de partijen waarvoor uiteindelijk wordt bemiddeld. In de praktijk komt voor dat een andere partij de rechtstreekse betrekkingen heeft met de eindafnemer. De assurantiemakelaar of een verzekeringstussenpersoon is dan contractueel verbonden met die andere partij en onderhoudt enkel indirecte betrekkingen met de eindafnemer. Wat wel is vereist, is dat de dienst ontegensprekelijk de kenmerken heeft van de activiteiten van een assurantiemakelaar of van een verzekeringsagent.

De werkzaamheden van de detaillist vallen binnen het toepassingsbereik van de assurantiebelasting. Voor zover de vergoeding rechtstreeks van de verzekeraar wordt ontvangen, is evenwel geen assurantiebelasting verschuldigd.

Casus 5: Pensioenadviseur

A BV is een ondernemer die actief is op het gebied van pensioenadvies en -bemiddeling. A BV maakt gebruik van een zelfstandig pensioenadviseur (X) om in naam van A BV collectieve pensioenverzekeringen te verkopen. A BV beschikt op basis van de competenties van de ingehuurd adviseur over een vergunning als bedoeld in de Wft. X factureert aan A BV een eenmalig vast bedrag voor advies en andere werkzaamheden gericht op het tot stand komen van een collectieve pensioenverzekering. Daarnaast factureert X aan A BV een jaarlijkse vaste vergoeding voor onderhoud aan de verzekering waaronder het verwerken van salarismutaties, controle rekening courant en de beantwoording van vragen. A BV factureert dezelfde dienstverlening en bedragen met een opslag door aan de uiteindelijke klant.

Vraag

Vallen de werkzaamheden van X en de werkzaamheden van A BV onder de vrijstelling van artikel 11,1,k Wet OB?

Antwoord

De vrijstelling van artikel 11,1,k, Wet OB is op zowel de dienstverlening van X als op de dienstverlening van A BV van toepassing. Er is sprake van een getrapte bemiddeling, waarbij het niet van belang is dat één van de bemiddelaars geen rechtstreeks contact heeft met de klant. In beide gevallen bestaat de dienstverlening uit een samenstel van diensten die zo nauw met elkaar zijn verbonden dat zij objectief gezien één economische, niet te splitsen prestatie vormen. Daarom geldt voor beide situaties dat sprake is van bemiddeling bij het tot stand komen van pensioenverzekeringsovereenkomsten. Werkzaamheden als het verwerken van salarismutaties, controle rekening courant en beantwoording van vragen over de regeling zijn kenmerkend en essentieel voor de werkzaamheden van een tussenpersoon in verzekeringen en deze werkzaamheden vloeien voort uit de verzekering. Voor de assurantiebelasting geldt een vrijstelling voor (de bemiddeling bij) levensverzekeringen, waaronder begrepen pensioenverzekeringen.

Bovenstaand antwoord kan anders zijn als het servicecontract naast de genoemde werkzaamheden ook andere dienstverlening bevat zoals vermogensbeheer, fiscale adviesverlening en het verzorgen van second opinions, al dan niet op het gebied van pensioenen. In die situatie zal deze aanvullende dienstverlening al snel moeten worden aangemerkt als afzonderlijke prestaties. Dit geldt in het bijzonder als hiervoor een aanvullende vergoeding wordt bedongen. Deze prestaties zullen dan op hun eigen merites moeten worden beoordeeld en zullen doorgaans belast zijn met omzetbelasting.